

Ca-nostra

* * * ANY SEGON, NÚM. 91 * * *

SETMANARI POPULAR

INCA, 26 DE JUNY DE 1909 * * *

Molts d'anys

Besant l'anell pastoral, la Redacció de CA-NOSTRA, saluda y felicita de bon cor a son estimadíssim Prelat, pel dia de Sant Pere qu'es la seva festa onomàstica; tot pregant a Deu Nostro Senyor, que li don salut y vida per continuar retgint molts d'anys la Grey mallorquina, ab aquella virtut seva tant plena de iniciatives per l'enaltiment de Mallorca y sa Religió Catòlica.

L'AMOR TÍPIC

Ab aquest títol acaba de publicar el docte zelosíssim Senyor Bisbe de Vich una Pastoral encaminada a recomenar la devoció al Sacratíssim Cor de Jesús; y en ella's parla ab tanta profunditat de conceptes y concisió de paraules de lo que'l Prelat justament anomena la secularisació del amor, que'n feym un dever d'insertar avuy en aquestes pàgines tot lo párraf segon que conté en compendi lo que'n podríem dir Filosofia del Amor.

Diu així:

Per lo mateix que l'amor es lo gran estímulant de la vida humana, sobre ell treballan les dues influencies, que la experiència demosta y la fe ensenya, que sempre s'han disputat lo cor de l'home: la influència divina y la influència diabólica.

Avans de apareixer al mon la difusió del amor, avans de la popularisació del amor, avans que's predicás l'amor com a lley de vida y salvació, quan existia aquesta doctrina del amor universal sols com un gérmen en l'antich Testament, la influència diabólica no pervertí ni corrompé ab un sistema de doctrina sútil y enganyosa, la recta direcció del amor; solament los efectes humans seguian diferents direccions y eran generalment débils, dels gentils deya l'apostol Sant Pau que eran *sine affectione* (1); però un cop l'amor de Deu, per medi de son Verb encarnat, hagué encés lo mon, un cop l'amor arribá a esser lo cim y remato de les humanes aspiracions, aleshores exí una falsa doctrina del amor no derivada del cel, y a les magníiques manifestacions d'amor del Verb encarnat, a les sublims expansions d'afecte del Cor de Jesús, a la direcció del amor, a la lley del cor que ab les paraules y ab les obres ensenya Jesucrist, l'anticristianisme oposa una al-

tra doctrina y una altre lley d'amor, una direcció distinta dels cors de la que volgué donarlos Aquell qui forma lo cor de cada home y sab tot lo que's fa. (1)

Tothom qui coneix la historia del llínatge humà y l'esperit dels diferents pobles de la terra, sab quanta veritat es lo que diu Sant Pau de que'ls gentils son *sine affectione*, com lo sentiment resplandeix ab gran superioritat en les manifestacions humanes dels pobles qui han fet aliansa ab Deu, en los pobles de la vella y de la nova Aliansa, en l'antich y en lo nou Testament, en comparació dels pobles qui han viscut fora de questa aliansa. Perque lo sentiment, y de consegüent l'amor, que es lo més humà que hi ha en l'home, necessita la influència divina pera creixer y abrandarse, puix los sentiments humans s'encenen, se extenen y se comunican, se expansionan, si Deu los remou, com lo foch creix si es reimenat, y axí veiem com los mateixos pobles gentils, com lo poble gentil qui ha tingut més lo gust de la bellesa, que es una manifestació natural de la Divinitat, lo poble helénich, pera expresar un grau màxim de sentiment o de amor elevat, deya que aquest era efecte d'una agitació divina, que Deu agitava al home. De manera que es evident que lo més humà del home, que es lo sentiment, o l'amor, que's cría en la confluència de la ànima y del cos, que participa del esperit y de la carn, l'amor pera engrandirse, pera extenderes y comunicar-se, pera universalisar-se, que l'home pera caminar per les vies del amor, pera viure d'amor, necessita una influència divina.

La secularisació del amor significa ja no solament la seu desnaturalisació, sino que també la seu extinció. Apaga aquell foch sublim que l'Autor de la nostra naturalesa posa en lo cor de l'home quan lo forma, y que s'ofega si ha de viure tancat dins de la carn y sols se desenrotlla en les immensitats del Esperit infinit.

La actual heretgia, al voltant del foch del amor que naturalment brota del cor del home, li posa una tanca, la tanca de la carn; fora de la carn no hi vol véure res més en les relacions dels homens entre sí; y la carn no es un combustible suficient pera mantenir lo foch sublim del amor. La secularisació del amor que vol imposar la nova heretgia, es l'extinció del amor, y'ls efectes que aquesta secularisació ha produlit a França, demostren la veritat de lo que la metixa rahó natural indica, puix si l'amor es lo llaç d'unió, desnaturalitat l'amor humà, reduhit a un instant, lo llaç s'afluxa y de consegüent se desfà, y desfet lo llaç del amor queda disolta la familia. Encara més que la familia, la casa ahont se recullen les miseries humanes necessita del amor, y si la familia pot subsistir, encara que ab molta deficiència, sols ab l'amor natural; una casa destinada a socorre les miseries humanes, si en ella no hi ha la calor del amor que Jesús portà a la terra, los qui patexen, los malalts, esguerrats, impedits, boigs, es impossible qu'es troben aliviats per la suavitat del tracte. Sens que en aquest moment podam fer una afirmació categòrica, no obstant, Nos sembla que quasi se pot assegurar que fora del Cristianisme, allá ahont no arriben les suaus irradiacions del amor que Jesús ensenyá al nostre llínatge, no existeix l'amor al pròxim com a sí meteix, la beneficència, es a dir, un sistema de institucions destinades a consolar y socorre les miseries humanes.

tran per la experiència que amor secularisat es amor acabat. Es clar que hi pot haver casos aïllats d'amor natural entre'ls homos qui viuen fora de la aliança divina, mes son casos rudimentaris y rarissims, com les flors d'una estufa; però l'amor universal, l'amor regnant en les relacions humanes, l'amor aglutinant social, l'amor sostenint la vida colectiva no pot viure sinó en un espai immens, extenentse més enllà de les tanques de la carn per les infinitats de l'Esperit diví.

En dos llochs l'amor es de evident necessitat, en dues situacions en que se troba l'home en aquest món, en les quals si l'amor vertader manca, desapareix la vida: la llar de la familia y la casa de beneficiencia. Una familia secularizada y que rebutja de consegüent la religió, que vol rebaxar lo sentiment d'amor, reduintlo a un instant que'l desnaturalisa, excluint de ell la idea de que forma part d'un sistema universal y etern de relacions humanes, está condemnada (per regla general) a veures arrastrada al amor lliure, y les estadístiques dels divorcis en certes nacions demostren la veritat de lo que la metixa rahó natural indica, puix si l'amor es lo llaç d'unió, desnaturalitat l'amor humà, reduhit a un instant, lo llaç s'afluxa y de consegüent se desfà, y desfet lo llaç del amor queda disolta la familia. Encara més que la familia, la casa ahont se recullen les miseries humanes necessita del amor, y si la familia pot subsistir, encara que ab molta deficiència, sols ab l'amor natural; una casa destinada a socorre les miseries humanes, si en ella no hi ha la calor del amor que Jesús portà a la terra, los qui patexen, los malalts, esguerrats, impedits, boigs, es impossible qu'es troben aliviats per la suavitat del tracte. Sens que en aquest moment podam fer una afirmació categòrica, no obstant, Nos sembla que quasi se pot assegurar que fora del Cristianisme, allá ahont no arriben les suaus irradiacions del amor que Jesús ensenyá al nostre llínatge, no existeix l'amor al pròxim com a sí meteix, la beneficència, es a dir, un sistema de institucions destinades a consolar y socorre les miseries humanes.

Y com ha de existir, si aquella ciència que's presumeix de que's basta pera portar la felicitat al mon, sens necessitar per res a Deu, a lo menos per boca de alguns dels seus doctors més eminents, ha ensenyat que'l medi d'arribar a la perfecció humana, exigiria la expulsió y la destrucció dels imperfets, dels inhàbils, dels inútils pera la societat?

(1) Psalm. XXXII. 15.

LES FOGUERES DE SAN JOAN

*Com espirals sagnants s'enfilen per l'altura
les flames que reflecten l'amor de nostre cor.*

Pujau amunt

*que dins l'infinitat de les negrories llunyanas
veureu les flames roges, qu'en terres catalanes
son sanc i or.*

*Els cors sedents suspiren per beure aigo de pa-
tria.
Amb la llengua del avi, llurs glories van can-
tant;*

i s'encoratjen

*quant veuen d'entre el foc sorgir més resplandent
denta la patria més aimada que creien ja morenta
i es só vibrant.*

*Els jovensans s'acosten fins prop la lluminaria
per fer una cadena en torn del fogueró.*

Nit de Sant Joan

*que guairen amb la llum d'estels que parpillet-
jen per veure la claror dels ulls d'or qu'espiretjen
llampeigs d'amor.*

*Nit santa qu'ens recordes la dolça senzillesa
dels avis que passaren mitj sants i mitj guerrers
quant tornarás
veuràs la nostra patria més gran en la pureza
del seu amor, sorgida una flama de dolcesa
d'asprius terrers.*

*Y no serán d'ausines, de pins i de ravells
els focs que cremarán en la més dolça nit
serán els cors
qu'al allunyar els odis i les tristors d'infern
escamparán pels pobles la llum d'amor etern
dolç, infinit.*

JOAN CAPÓ.

EL COVONERET

Un atlot que nomia Pera-Antoni tenia sos pares molt rics; ell ho sabia, y confiant ab que la fortuna que li deixarien sos pares al morir-se li bastaria per viure, no volgué prendre cap ofici ni estodiar cap carrera; era per tant un beneit mal fener. En canvi un altre atlotet veïnat de'n Pera-Antoni, que nomia Jaume y qu'era molt pobre, havia estat sempre molt faner y enginyós y volgué prendre l'ofici de covoner.

Un dia, en Pera-Antoni s'entretenia pescant a sa vorera d'un riu y s'hi acostá en Jaume que venia de tallar un feix de jons per fer covos y paneres. Es posaren a conversar els dos amics y amb això compareixen dos lladregots corsaris qu'estaven amagats darrera uns penyals y sense dir ase ni besti los m'a-gafaren fermantlos de mans y peus y los se'n dugueren riu avall fins a la mar ahont hi havia apareyat un barco dispost a durlossen a terres llunyanas per vendrerlós allá com a esclaus.

Després d'un parey de dies de navegació, s'alçá una tempesta feresta. Víctima del embat de les ones, el pobre barquet va quedar sense timó y sense pals, y així governat únicament pel capritxo de la mar va anar a estrellar-se contra les roques d'una illa seuvatge. Els dos joves foren els únics que's salvaren

del naufragi y nadant, nadant, gonyaren la terra qu'era habitada per negres dolents y bárbaros.

Com a fuyes de poll tremolaren quant se veren en presencia d'aquells homonots lletjos que semblaven no tenir massa bones intencions. En Jaume va pensar totduna un medi per atraurersé la voluntat d'aquells seuvatges y traguentse'l trinxet que duya dins sa butxaca va tallar un manat de jones qu'hi havia su allá prop y vá començar a fer una canestreta de lo més polida. Un eixam de negres, homes, dones y infants l'enrevoltaren mirant ab molta curiositat com feya feina.

Quant sa canestreta va estar feta, en Jaume la va oferir an el qui pareixia era el quefe d'aquesta illa. Tant content va quedar aquest del obsequi, que va regalar an en Jaume una caseta rodetjada d'arbres fruiters y dins sa que podia disfrutar d'una relativa comoditat. Allá va fer llavors un sens fi de canastres y paneretes per tots els qui'n volgueren, rebent ell en canbi tota classe d'animals y frutes ab que l'obsequiaven els seus admiradors.

Els seuvatges, que tenien males berbes, volgueren que'n Pera-Antoni los fés una canasta més hermosa encara que les de'n Jaume; debades ho va provar aquest, però no sabia com manejar els jons que li ballaven entre ses mans.

Enfurits els negres perque no los creia, li donaren una pallissa de mort y segurament l'hagueren deixat estés si en Jaume no los hagués suplicat ab llàgrimes en els ulls, que tenguessen compassió del seu pobre amic. Varen complaure en Jaume, però obligaren an en Pera-Antoni a ferli de criat, enviantlo cada demà a tallar els jons que'n Jaume havia menester per fer feyna.

Aixís passaren alguns anys. En Pera-Antoni maltractat pels negres y en Jaume tot obsequiat. Un dia Deu volgué que tornassen an el se poble y lo primer que va fer en Pera-Antoni va esser apendre un ofici que li fos útil perque estava convinçut, dins ell, de que's necessari sobre fer qualca cosa en aquest món per poder viure y que per doblers que tenga una persona no sap may a lo que pot arribar y si un dia haurá de menester fer feyna per gonyar els doblers qu'un temps li sobraven.

F.

Testimoní d'adhessió

La redacció de CA-NOSTRA ha lletgida una circular n.º 115, que nostre Ilm. y Rdm. Señor Bisbe ha publicada dia 17 del present.

Nosaltres nos subjectam y nos adherim ab veneració de fills y entusiasme de dexebles a n-els consells del Pare y Mestre que l'Esperit Sant ha posat per sort nostra per retgit l'Iglésia de Mallorca.

Nosaltres som dels "qui'l volen escoltar y procurarem no perdre temps ab aquelles coses en que l'activitat es consumeix tota vanament,,.

SA LLADRIOLA DEL POBRE

— OBRES SON AMORS —

Suscripció dels devots de la Sagrada Família pera regalar el dia de sa Festivitat plagues d'estalvis de 20 pessetes cada una, a families necessitades y d'honorades costums, en memoria de Jesús, Maria y Joseph, model de Families Cristianes.

Suma anterior: 8 pessetes.—D. Joseph Font, Abvocat, pel bon èxit del Congrés Mariá qu'es va a celebrar a Palma, 2'00.—D. Joseph Aguiló, Seminarista, perque la S. Família sempre li ajudi en los seus estudis, 2'00—Total: 12 pessetes.

EL CONGRÉS MARIÁ

S'acosta ja'l dia senyalat per reunirse les Congregacions Marianes de l'antiga Corona d'Aragó a la capital de la nostra Illa. Els treballs preparatoris toquen ja a son terme y tot sembla estar dispost per contribuir al èxit y brillantés del Congrés.

Els Congregants catalans han fectat un vapor apostol per venir ells a prendre part activa en les tasques de discussió y s'anuncia que també n'arribarán molts de per Aragó, Alieant y Valencia.

Les ponencies nombrades, estodien la redacció de les conclusions qu'han de presentar a l'aprovació definitiva del Congrés, y estodien les moltes memorias que s'han presentades a n-els diferents temes de les quatre seccions en que's dividirà'l Congrés.

El P. Esteva Morèu, S. J. qu'ha de predicar en la solemníssima festa que tendrà lloc a la Seu el dia 11 de juliol, es arribat ja y d'un dia a l'altra es esperat el P. Manuel Carrer, S. J. a carrec del que corren els sermons del tríduo preparatori que s'ha de celebrar a Montlison els dies 5, 6 y 7 del mes vinent.

Nostro estimadíssim Prelat que mira ab gran interès tot lo que fa referencia a les Congregacions Marianes, ha publicat aquests dies una hermosíssima circular sobre'l futur Congrés, en que, després d'ensalçar l'importància de l'obra y prometre d'ella excellents resultats, fa veure quin deu esser el comportament y l'actitud que'n les discussions y votacions han d'observar els Congresistes, a fi de que'l Congrés resulti vertaderament Catòlic y encaminat a major gloria de Deu y la Verga Santa, que's com deu haver d'esser y será segurament, ja que la Junta organisadora del Congrés ha dirigit sempre aquest en tal sentit y a conseguir tal fi ha consagrat y dedicat sos treballs y esforços.

Deu Nostro Señor vulga beneir els treballs que duen a terme els joves Congregants de María y demanar les seues gracies demunt les tasques futures del Congrés, perque contant ab tan gran auxili l'èxit es segur y l'utilitat pràctica evident. Que l'Esperit Sant mos il·lumin, y a treballar tots s'ha dit ab fi y entusiasme per la causa catòlica.

MOVIMENT DE LA POBLACIÓ D'INCA
durant el mes de Maig.

NAIXAMENTS

Nines 7: Nines 5: Total 12:

CASAMENTS

Dia 1: D. Jaume Nicolau, 24 anys, fadri, amb D.ª Juanayna Morro Amer, fadrina, 19 anys.

Dia 5: D. Antoni Maymó Corró, 26 anys, fadri, amb D.ª Magdalena Martorell Danús, fadrina, 30 anys.

Dia 17: D. Gabriel Llaneras Riera, 30 anys, viudo, amb D.ª Francisca Llabrés Pallicer, fadrina, 26 anys.

Dia 22: D. Antoni Soler Beltrán, 27 anys, fadri, amb D.ª María Socias Morro, fadrina, 19 anys.

MORTS

Dia 1: D. Andreu Ferrer Pujades, 64 anys casat.

Dia 2: D. Gabriel Cirer Fiol, 88 anys, casat.

Dia 3: D. Joan Martorell Payeras, 16 mesos.

Dia 5: D. Joan Ramis, Ramis, 3 mesos.

Dia 5: D.ª Juana Martorell Jaume, 80 anys, viuda.

Dia 7: D.ª Antonia Noguera Morey, 52 anys, fadrina.

Dia 7: D. Joan Amer Rotger, 79 anys, viudo,

Dia 8: D. Bartomeu Beltrán Martorell, 3, anys casat.

Dia 12: D.ª Esperanza Martorell Garín, 2 anys.

Dia 14: D.ª Francisca Aina Mateu Llobera, 1 any.

Dia 17: D. Joan Bernat Riola, 75 anys, casat.

Dia 24: D. Antoni Seguí Garriga, 57 anys, casat.

Dia 26: D.ª Juana María Llopis Durán, 7 mesos.

BOLLETÍ COMERCIAL

Preus que retgiren dijous passat a n-el mercat d'aquesta ciutat:

	Pessetes:
Bessó.	el quintà de 00'00 a 98'00
Blat novell.	la cortera de 00'00 a 17'50
Xeixa id.	id. de 00'00 a 00'00
Ordi novell.	id. de 00'00 a 09'50
Ordi foraster.	id. a 00'00
Sivada.	id. a 08'50
Idem. forastera.	id. a 07'00
Faves novelles.	id. a 16'50
Idem ordinaries.	id. a 00'00
Idem pel bestiá.	id. a 17'00
Blat de les Índies	id. a 16'00
Siurons.	id. de 00'00 a 28'50
Fasols.	id. a 26'00
Monjetes de confit	id. a 50'00
Idem blanques.	id. a 24'50
Figues seques	el quintà de 00'00 a 09'25
Safrá	s' unsa de 00'00 a 02'75
Gallines	sa tersa de 00'00 a 00'95
Ous	dotzena 00'00 a 01'20
Patates.	el quintà de 00'00 a 04'00

Entreteniments

Solucions als passa temps del número passat:

Fuga de consonants:

Si ara en Joan venia,

— María taya't un brás —

Li diría Joan jás,

taya d'allá on voldrás

y tots dos los hi daría.

Endevinaya.—Una filova.

FUGA DE VOCALS

M. m.r., v.s q.. n. v.s
q.'n p.ch m.ss, .s s.. t.rb.d.?

J. st.ch d'.ll .n.m.r.d. ddesG.A
f. ns m.s. r.l d's c.b..s, mules
mud.r. d.r.m. c.ns..s
n.s c.m q..d.n. r.m..s
a..n. q...st.v..nt.m..d.
ENDEVINAYA

Quin es l'animal que fá
roba que tothom ne porta,
quant naix sa mare ja es morta
set o vuyt mesos ley ha.

Solucions al numero qui vé.

Recordatori

—Recordatori de la Peregrinació mallorquina a Lourdes. Es obsequio del periódico «Canostra» á sus suscriptores, y se receña en él la piadosa expedición salida de las Baleares en Julio del año último para visitar el Santuario de la Virgen, con motivo del Centenario de sus Apariciones en la Gruta de Massabielle. Es narración rápida, pero interesante por lo pintoresca y por los curiosos detalles que apunta de varios favores obtenidos de la Madre de Dios. Muchas gracias.

De la Revista Popular.

Aquesta obra se ven al preu de 40 céntims a nostra ADMINISTRACIÓ carrer de Mallorca, 1, Inca; y a Palma en les llibreries religioses de can Guasp, carrer de Morey, y can Frau, de sa Costa d'en Brossa.

La Bona Causa

Llibreria d'en MIQUEL DURÁN

BIBLIOTECA DEL DRET VIGENT.

Consta de trentatre volumens que representen altres tantes lleys fonamentals, además eis reglaments y totes les disposicions qu'avuy estan en vigor. Totes les materies están comentades, concordades, anotades y van precedides d'un estudi preliminar.

A pesseta el tom en cartó y 1'50 en tela.

Obra recomendable

Vida de la venerable Mare Sor Clara Andreu, Religiosa Gerònima a n-el Monestir d'Inca, ab un apèndix històric de nostra ciutat per Mossen Joseph Barbarí.

A n-els toms en rústica novament enquadernats s'hi es afegit el follet *Nuevo sepulcro de Sor Clara Andreu*, ultimament publicat y escrit per Mossen Nadal Garau, Canonge Doctoral.

Enquadernat en tela se venen a nostra Llibreria y a n-el Convent de Gerònimes d'Inca a 4'50 pessetes.

Encárreccs, prontítut

S'en fan seguit, seguit, per les principals llibreries y centres editorials d'Espanya y l'Estranger, prova que's serveix bé y que poden confiar tots els encárreccs que vulguen ab l'esperansa d'esser ben atesos.

Obres de text

Ne tenim existencia de totes les publicades per D. Llorens Crespo Barrio, per ingressar en correus y altres carreres especials.

Llibres de Premís

S'han rebut gran varietat de llibres de regalo propis per obsequiar a sos dexebles els mestres d'escola, ara per final de curs a preus sumament mòdics. ¡Ala, a profitar l'ocasió s'ha dit.

Tinta doble negra

Provaula: es superior, procedent de la Casa ESCOFET, de Barcelona, a 5 reals el litre.

També n'hi ha de corrent que no es gens despreciable a tres reals el litre.

Ja hu sabeu: carrer de Mallorca 1, Inca.

ALMACENES SAN JOSÉ

DE Ignacio Figuerola

BRONDO 7-9-11 ESQUINA BORNE

LENCERÍA, LANERÍA GÉNEROS DE PUNTO, BISUTERÍA, NOVEDADES, SASTRERÍA Y CAMISERÍA.

LA CASA MEJOR SURTIDA.

LA MÁS BÁRATA.

PRECIO FIJO

RESTAURANT DE LLUCH

Menú que serà servit durant l'any jubilar.

PRIMERA CLASSE

2 sopes, 3 plats, dolç, fruita, pá y ví pess. 4'00

SEGONA CLASSE

1 Sopa, 2 plats, fruita, pá y ví pess. 2'50

TERCERA CLASSE

1 Sopa, 2 plats, fruita, pá y ví pess. 1'00

Café, llet, xicolati, licors, etz.

Ademés, servici a la carta

CA-NOSTRA

SETMANARI POPULAR.

Preu de suscripció

Un trimestre, una pesseta per tot Espanya y doce a l'extranger.

Els obrers que nos ho demanin tendrán la suscripció per 20 céntims mensuals, 2'40 l'any.

Desitjosa aquesta Administració d'escampar la bona lectura y que nostre setmanari estiga a l'alcans de totes les bosses, d'avuy avant, per 50 céntims mensuals servirem 5 exemplars d'un meteix número, de manera que repartintse entre si els números cinc persones d'un meteix lloc, los vendrà a costar 10 centims mensuals.

Redacció, administració e imprenta: carrer de Mallorca, 1, Inca.